

ด้วนมาก

ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ จดหมาย

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๖๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง มาตรการในการป้องกันการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. หนังสือกระบรรจุมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๒๒๓๐ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐

๒. หนังสือกรรมการปักครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๒๒๘๓ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๗

๓. หนังสือกระธรรมมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๓๗๒๐ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๗

๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๒๘๗๘๕๕ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน โดยให้สำนักทะเบียนทุกแห่งถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนที่เกิดจากการปฎิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบมากที่สุด โดยกำชับให้ผู้บังคับบัญชาควบคุมกำกับดูแลเอาใจใส่ในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีให้เกิดปัญหาทั้งทางทุจริตและการร้องเรียน แล้วนั้น

ปัญหาการทุจริตส่วนตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนในห้วงระยะเวลาที่ผ่านมาการปกครองยังคงได้รับรายงานการทุจริตจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนเป็นระยะๆ ในลักษณะการสวมตัวทำบัตร ทั้งที่เป็นคนต่างด้าว ส่วนตัวคนไทยและคนไทยส่วนตัวคนไทยด้วยกันเอง เมื่อว่าจะได้มีมาตรการป้องกันการทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน โดยคาดโทษทางวินัยกรณีเจ้าหน้าที่เจตนาทุจริต จะต้องถูกลงโทษสถานหนักเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่าง และควรสั่งพักราชการเจ้าหน้าที่ผู้มีผลติกิริย์กระทำการความผิดไว้ก่อนแล้วนั้น พฤติกรรมดังกล่าวบังคับให้เห็นเป็นข่าวทางสื่อมวลชน และล่าสุดได้ปรากฏข่าวการทุจริตส่วนตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียนอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ข่าวการจับกุมนายทุนจีนในพื้นที่อำเภอ邦ละมุง จังหวัดชลบุรี รายนายนิติพัฒน์ โชคชัยรัตนพร หรือกู๊เอียว สัญชาติจีน ถือบัตรประจำตัวประชาชนไทย ออกรายเดือนเมืองตราด จังหวัดตราด และข่าวการจับกุมนายทุนจีนสามบัตรประจำตัวประชาชนไทย สร้างภาพเป็นคนของสถานทูต รายนายเส้า เสี่ยวปอ สัญชาติจีน โดยในการทำทุจริตนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (ผู้รับคำขอ/ผู้พิมพ์ลายมือ/ผู้ถ่ายรูป) จะอาศัยช่องว่างในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่ปล่อยปละละเลยไม่ระมัดระวังป้องกันการทุจริต กระทำการปลอมลายมือชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการอนุญาตทำบัตรประจำตัวประชาชน ในส่วนของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจก็มีพฤติกรรมปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ระมัดระวังป้องกันการทุจริตจนทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานฉวยโอกาสันนั้นกระทำการทุจริตได้ และมักอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ปลอมลายมือชื่อของตน

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาหรือกรณีที่สุมเสียงต่อการทุจริตสามตัวทำบัตรประชาชน ได้โดยง่าย พบร่วมกับกรณีการขอเมียบัตรครั้งแรกจะมีความเสี่ยงสูงมากต่อการทุจริตสามตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน เนื่องจากยังไม่มีลายพิมพ์นิ่มเมื่อและภาพใบหน้าของผู้ขอเมียบัตรจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน มาก่อนสำหรับใช้ในการเปรียบเทียบพิสูจน์และยืนยันตัวบุคคลในขณะขอเมียบัตร และระเบียบกรรมการปกครองว่าด้วย

การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบการมีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านของผู้ขอเมียบัตร และเรียกหลักฐานสูติบัตร หรือหลักฐานเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้อย่างโดย yogurt หนึ่ง เช่น สำเนาทะเบียนนักเรียน เป็นต้น แต่หากไม่มีหลักฐานเอกสารดังกล่าว ให้สอบถามบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอแทน หรือสอบถามเจ้าบ้าน หรือบุคคลผู้นำเชื่อถือแทน ซึ่งหากการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่ขาดความละเอียดรอบคอบในความน่าเชื่อถือของพยานเอกสารและพยานบุคคลที่ให้การรับรอง ด้วยบุคคลผู้ขอเมียบัตรว่าเป็นเจ้าของรายการบุคคลในทะเบียนบ้านและสูติบัตรที่แท้จริง อาจทำให้เกิดการทุจริตสวมตัว ทำบัตรประจำตัวประชาชนมาตั้งแต่ต้น เช่น นำตัวบุคคลผู้ขอเมียบัตรสมรายการบุคคลในทะเบียนบ้านและสูติบัตรของผู้ที่ตายไปแล้ว แต่ยังไม่ได้มีการแจ้งตายและจำหน่ายออกจากทะเบียนบ้าน เป็นต้น และสาเหตุอีกประการหนึ่ง ก็เกิดจากตัวบุคคลพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้ปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ระมัดระวังป้องกันการทุจริต ซึ่งอาจทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอาศัยช่องว่างจากการปล่อยปละละเลยดังกล่าวนั้น กระทำการทุจริตด้วยการปลอมลายมือชื่อของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตในคำขอเมียบัตร (บ.ป.๑) เมื่อมีกรณีการทุจริตเกิดขึ้น พนักงานเจ้าหน้าที่มักจะอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานปลอมลายมือชื่อของตน อีกทั้งปัจจุบันระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ยังมิได้มีการกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจต้องยืนยันการอนุญาตด้วยการสแกนลายนิ้วมือ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตด้วยทุกครั้งนокจากจะต้องลงชื่อผู้อนุญาตในคำขอเมียบัตร (บ.ป.๑) ตามทะเบียน ที่กำหนด จึงทำให้มีช่องว่างต่อการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน โดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งจะใจที่จะกระทำการทุจริตมาตั้งแต่ต้นและได้สมรู้ร่วมคิดกับผู้ขอเมียบัตร ผู้ยื่นคำขอเมียบัตรแทน เจ้าบ้าน และบุคคลผู้นำเชื่อถือ ที่ให้การรับรองบุคคลผู้ขอเมียบัตรในลักษณะกระทำการเป็นขบวนการ จะอาศัยช่องว่าง ที่ระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ยังมิได้กำหนดในทางเทคนิคดังกล่าว กระทำการปลอมลายมือชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจทราบได้ นอกจากนี้ ในการกรณีการขอเมียบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีข้อมูลลายนิ้วมือและภาพใบหน้าของผู้ขอเมียบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนสำหรับใช้เปรียบเทียบในขณะขอเมียบัตรแล้วก็ตาม ก็อาจมีการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนได้หลายกรณีเช่นกัน

ดังนั้น เพื่อให้การป้องกันการทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ระมัดระวังป้องกันการทุจริต แล้วอ้างว่าตนไม่ทราบ เพราะถูกเจ้าหน้าที่ปลอมลายมือชื่อของตน จึงได้กำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตสวมตัว ทำบัตรประจำตัวประชาชน ด้วยการกำหนดเหตุหรือกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรเสนอขอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา ก่อนดำเนินการจัดทำบัตร แนวทางปฏิบัติในการขอความเห็น การอนุญาต การรายงานการดำเนินการ จัดทำบัตรประจำตัวประชาชน และการพัฒนาระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนที่กำหนดในทางเทคนิค ให้มีระบบการยืนยันการอนุญาตตามกรณีที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนและการขอเมียบัตร ครั้งแรกทุกราย ด้วยการสแกนลายนิ้วมือของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตด้วยทุกครั้งนокจากจะต้องลงชื่อผู้อนุญาตในคำขอเมียบัตร (บ.ป.๑) ตามระบบที่กำหนด โดยให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่ง ถือปฏิบัติตั้งนี้

๑. เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (ผู้รับคำขอ/ผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ/ผู้ถ่ายรูป) ควรเสนอขอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา เนื้อตอนนี้ไปก่อนการจัดทำบัตร เพื่อให้การพิจารณาอนุญาต เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบในเรื่องความน่าเชื่อถือของพยานเอกสารและพยานบุคคลผู้ให้การรับรอง

/(๑) บุคคลขอเมียบัตรครั้งแรก...

(๑) บุคคลขอเมียบัตรครั้งแรก มีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน โดยบิดา มาตราตามสูตรบัตรแยกกันอยู่ และปรากฏว่าบิดาหรือมาตราที่นำบุตรมาขอเมียบัตรนั้น เป็นบิดามารดาที่บุตรไม่ได้อยู่ด้วยและติดต่อกันเป็นเวลานานตั้งแต่เล็กจนมาขอเมียบัตร โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๒) บุคคลขอเมียบัตรครั้งแรก ซึ่งมีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ไม่ปรากฏบิดามารดาตามมาแสดงตน โดยมีญาติหรือเจ้าบ้านหรือบุคคลซึ่งรับดูแลผู้นั้นอยู่ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เดียวกันกับผู้ขอเมียบัตร หรือ บุคคลอื่นซึ่งมีคำสั่งศาลแต่งตั้งให้เป็นผู้ปกครอง ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ นำผู้ขอเมียบัตร มาขอเมียบัตร โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๓) บุคคลขอเมียบัตรครั้งแรก มีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ไม่ปรากฏบิดามารดา หรือญาติ หรือเจ้าบ้าน หรือบุคคลซึ่งรับดูแลผู้นั้นอยู่ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกันกับผู้ขอเมียบัตร หรือบุคคลอื่นซึ่งมีคำสั่งศาลให้เป็นผู้ปกครอง ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ มาแสดงตน โดยมีบุคคลอื่นซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดกับผู้ขอเมียบัตร ไม่มีคำสั่งศาลแต่งตั้งให้เป็นผู้ปกครอง ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ นำผู้ขอเมียบัตร โดยอ้างว่าได้รับฝากรถยังเด็กมาตั้งแต่เล็ก เป็นต้น โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๔) บุคคลขอเมียบัตรครั้งแรก มีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีชื่อในทะเบียนบ้าน ไม่เคยขอเมียบัตรเลยมาเป็นเวลานาน โดยจะมีบิดาและหรือมาตราและหรือมีบุคคลอื่นมาแสดงตน โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๕) บุคคลขอเมียบัตรครั้งแรก ได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านจากสำนักทะเบียนอื่น แล้วมาขอเมียบัตรที่สำนักทะเบียนที่บุคคลดังกล่าวอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๖) บุคคลขอเมียบัตรครั้งแรก มีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน โดยบิดาหรือมาตราเป็นคนต่างด้าว และผู้ขอเมียบัตรอาศัยอยู่ในต่างประเทศมาโดยตลอดและกลับมาประเทศไทยเพื่อขอเมียบัตร โดยจะมีบิดาและหรือมาตรา หรือ จะมีบุคคลอื่นมาแสดงตน และ มีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๗) บุคคลขอเมียบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรโดยปรากฏหลักฐานการทำบัตร แต่ไม่ปรากฏหลักฐานลายนิ้วมือ และหรือรูปถ่ายในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน

(๘) บุคคลขอเมียบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร โดยปรากฏหลักฐานการทำบัตรที่ไม่ได้ออกโดยระบบคอมพิวเตอร์ และมิได้ขอเมียบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรเลย

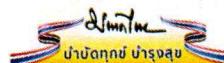
(๙) บุคคลขอเมียบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร เป็นผู้ทำศัลยกรรมจนเห็นได้ชัดเจนว่าไม่เหมือนกับบุคคลเดิม

(๑๐) บุคคลขอเมียบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร เป็นบุคคลทางกายภาพร่างกายเห็นได้ชัดว่าไม่ตรงกับรายการทางทะเบียนราษฎร

(๑๑) บุคคลขอเมียบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร เป็นบุคคลประสบอุบัติเหตุ ทำให้ไม่สามารถพิสูจน์ใบหน้าหรือลายนิ้วมือที่ชัดเจนได้ โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๑๒) บุคคลขอเมียบัตรใหม่ เนื่องจากขอคืนรายการในทะเบียนบ้านและทำเรื่องย้ายตนเงื่อป้าย สำนักทะเบียนที่ตนอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน โดยมีความประสงค์ขอเมียบัตรประจำตัวประชาชน ณ สำนักทะเบียนที่ตนย้ายไปอยู่ใหม่ โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

/๑๓) บุคคลขอเมียบัตรใหม่...

(๑) บุคคลขอมีบัตรใหม่ แต่ไม่ปรากฎหลักฐานการทำบัตรในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน โดยอ้างว่าเคยมีบัตรประจำตัวประชาชนมาก่อนแล้ว (บัตรรุ่นเก่า) โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

๒. การเสนอขอความเห็นในกรณีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเห็นควรเสนอขอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา ให้ถือปฏิบัติตามนี้

(๑) ถ้าผู้ขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร เป็นกรณีตามข้อ ๑. (๑) ถึง (๓) ในกรณีสำนักทะเบียนอำเภอ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอขอความเห็นจากหัวหน้ากลุ่มงานหรือหัวหน้าฝ่ายงานทะเบียน และบัตรประจำตัวประชาชน กรณีไม่มีหัวหน้ากลุ่ม/ฝ่ายงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตด้วยตนเองโดยไม่เสนอขอความเห็นก็ได้ กรณีมีความเห็นแย้งให้ถือความเห็นผู้อนุญาตและให้ผู้มีความเห็นอนุญาตเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ กรณีหัวหน้ากลุ่มงานหรือหัวหน้าฝ่ายซึ่งสำนักทะเบียนนั้นไม่มีหัวหน้ากลุ่มงาน ดำเนินการเองในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องขอความเห็น กรณีมีหัวหน้ากลุ่มงานและหัวหน้าฝ่ายให้ผู้ปฏิบัติฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่เสนอขอความเห็นตามลำดับถึงหัวหน้ากลุ่มงาน

สำหรับสำนักทะเบียนท้องถิ่นให้พิจารณาขอความเห็นจากผู้ซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ณ สำนักทะเบียนนั้นๆ กรณีไม่มีหัวหน้าดังกล่าว หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตด้วยตนเองโดยไม่เสนอขอความเห็นจากหัวหน้าดังกล่าวก็ได้ กรณีมีความเห็นแย้งหรือหัวหน้าฝ่ายดำเนินการเองให้ถือปฏิบัติตามแนวทางเดียวกันกับวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

(๒) ในการให้ความเห็นตาม (๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกเสนอขอความเห็นในคำขอ บ.ป.๑ และให้ผู้บังคับบัญชาตาม (๑) ให้ความเห็นในคำขอ บ.ป.๑

(๓) การขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตาม ข้อ ๑ (๙) ให้มีบุคลรับรองและหรือมีหลักฐานแสดงการทำศัลยกรรมที่ออกโดยแพทย์ผู้ทำศัลยกรรมเป็นผู้ลงนามในเอกสารดังกล่าว

(๔) การขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตรในกรณีอื่นนอกจากข้อ ๑ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการอนุญาตได้โดยไม่ต้องพิจารณาในเรื่องการเสนอขอความเห็น

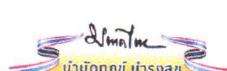
(๕) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการสอบสวนและหรือตรวจสอบหากฐานของผู้ขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร และหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตในการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเอกสารหลักฐาน และดำเนินการไปด้วยความละเอียดรอบคอบ ไม่ประวิงเวลา และมีหนังสือแจ้งผู้ขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรทราบในเบื้องต้น และแจ้งโดยวิธีอื่นใดให้ทราบเป็นระยะๆ ด้วย

๓. การอนุญาต การรายงาน การพิจารณาของผู้บังคับบัญชาในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน และการพัฒนาระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการอนุญาตจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนมีความชัดเจน และเพื่อมให้เกิดกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (ผู้รับคำขอ/ผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ/ผู้ถ่ายรูป) กระทำการทุจริตปลอมลายมือชื่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตในคำขอมีบัตร (บ.ป.๑) หรือกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มักอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานปลอมลายมือชื่อของตน จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ ดังนี้

(๑) กรณีขอมีบัตรประจำตัวประชาชนครั้งแรกตามข้อ ๑. (๑) ถึง (๖) และการขอมีบัตรครั้งแรกในกรณีอื่นๆ ทุกกรณี ระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ จะกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องยืนยันการอนุญาตด้วยการสแกนลายนิ้วมือของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาต

/ด้วยทุกครั้ง...

ด้วยทุกครั้งนокจากที่จะต้องลงชื่อในคำขอมีบัตร (บ.ป.๑) ตามที่ระบุกำหนด มิฉะนั้นระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์จะไม่อนุญาตให้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไปในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนรายนั้น ๆ ได้

(๒) กรณีตรวจสอบบุคคลสองรายการ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับดำเนินการพิสูจน์รายการที่ถูกต้องและดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและรายงานสำนักบริหารการทะเบียนทราบ

(๓) กรณีตามข้อ ๑. (๑) ถึง (๓) เมื่อได้ดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องรายงานให้ นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล และหัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา ในฐานะผู้บังคับบัญชาของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ทราบและพิจารณาถึงผลการปฏิบัติอีกชั้นหนึ่งด้วยทุกครั้ง

(๔) ภายใต้บังคับข้อ ๕๙ วรรคสอง แห่งระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ ขอให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้พิจารณาสังเกตรูปถ่ายในอดีตของผู้ขอมาบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตรด้วยความลับด้วยครอบคลุมก่อนจัดพิมพ์ใบคำขอมาบัตร (บ.ป.๑) เสนอพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ทำบัตร หากพบว่ามีข้อสงสัยหรือมีการเปลี่ยนแปลงจนเห็นได้ชัดให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติแจ้งผู้บังคับบัญชาเพื่อตนทราบทันที หากเจ้าหน้าที่พบเห็นกรณีดังกล่าวแล้วเพิกเฉยไม่แจ้ง ถือว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นคงใจให้เกิดการทุจริต ในการพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นผู้ร่วมตรวจสอบด้วยกับเจ้าหน้าที่ หากพบว่ามีข้อสงสัยหรือมีการเปลี่ยนแปลงจนเห็นได้ชัด และพนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตโดยผู้เป็นเจ้าหน้าที่ได้ทักทวงแล้ว ก็ให้เจ้าหน้าที่บันทึกความเห็นแน่นอนลงหนังสือเป็นหลักฐานในใบคำขอมาบัตร (บ.ป.๑) ด้วย เมื่อปรากฏในภายหลังว่ามีการทุจริตสมด้วยทำบัตรประจำตัวประชาชนรายนั้นๆ จะถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ทำบัตร และผู้บังคับบัญชาของพนักงานเจ้าหน้าที่บกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง ซึ่งจะต้องถูกลงโทษทางวินัยสถานหนักตามควรแก่กรณี

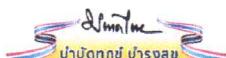
(๕) ในการบันทึกรายละเอียดในใบ บ.ป.๑ ทางระบบคอมพิวเตอร์ กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการตาม ข้อ ๒ ให้เจ้าหน้าที่เลือกรายการในระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ขอมาบัตร หรือ ขอมาบัตรใหม่ หรือ ขอเปลี่ยนบัตร “กรณีขอความเห็น ตามหนังสือ มท ที่.....” โดยเลือกรายการ (๑) ถึง (๓) ตามที่ได้ดำเนินการให้ถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรายงานให้สำนักบริหารการทะเบียนทราบ และเป็นข้อมูลที่จะได้รายงานประจำวันให้ผู้บังคับบัญชาตาม (๓) ทราบด้วย

(๖) ให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งได้ศึกษากรณีที่ควรเสนอ ขอความเห็นตามข้อ ๑. และแนวทางปฏิบัติในการขอความเห็นตามข้อ ๒. และ ข้อ ๓. การอนุญาต การรายงาน การพิจารณาของผู้บังคับบัญชาในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน และการพัฒนาระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยถือเป็นข้อที่ควรปฏิบัติในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อเป็นการถ่วงดุลในการพิจารณาอนุญาตได้เป็นไปด้วยความลับด้วยครอบคลุม และแสดงให้เห็นถึงเจตนาของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน พนักงานเจ้าหน้าที่ และผู้บังคับบัญชาว่าได้กระทำการไปด้วยความสุจริต

(๗) ในกรณีเมื่อผู้บังคับบัญชาตาม (๓) ได้รับรายงาน เห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่าการอนุญาตให้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนรายใดมีหลักฐานเอกสารหรือพยานบุคคลไม่น่าเชื่อถือ หรือปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือปฏิบัติไม่ครบถ้วนหรือมีการทุจริต ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวดำเนินการพิจารณาตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยทันที หากเพิกเฉยถือว่าเป็นผู้สนับสนุนหรือจงใจให้เกิดการทุจริต หรือบกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง

(๘) สำหรับการดำเนินการตามข้อ ๓ (๑) และ (๕) นั้น ระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน จะเริ่มดำเนินการได้ภายในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

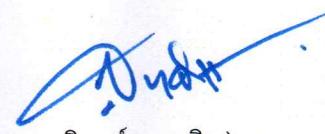
/ทั้งนี้ ในการขอมาบัตร...

ทั้งนี้ ในการขอเมียบัตร ขอเมียบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตรตามกรณี ข้อ ๑ (๑) ถึง (๓) ที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตจัดทำบัตร หรือการจัดทำบัตรที่ต้องมีการสอบสวน สำนักบริหารการทะเบียนได้มีการจัดทำระบบเฝ้าระวังตรวจสอบอีกทางหนึ่งด้วย และให้เป็นหน้าที่ของปลัดจังหวัด นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล และหัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา ได้หมั่นตรวจสอบรายงานประจำวัน และควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยความละเอียดรอบคอบ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ตามระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมาตรการที่กำหนดนี้ และสร้างความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ทุกรายด้วยให้ทราบนักก่อนอยู่เสมอว่างานบัตรประจำตัวประชาชนเป็นงานให้บริการประชาชนที่มีความสำคัญ เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศไทยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอให้แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนห้องถินทุกแห่งทราบ และถือปฏิบัติตามมาตรการในการป้องกันการทุจริตสวมตัวบัตรประจำตัวประชาชนที่กำหนดนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
โทร ๐ ๒๗๘๑ ๗๖๑๒
โทรสาร ๐ ๒๙๐๖ ๙๒๘๙

change
For Good
กระทรวงมหาดไทย

ที่ มท 0310.3/ว 2283

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

9 กันยายน 2542

เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0308/ว 1919 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2535

2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย บกปด ที่ มท 0310.3/ว 174 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2537

3. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0310.3/ว 2086 ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2539

4. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0310.3/ว 3472 ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2540

ด้วยปรากฏว่าในปัจจุบันได้ตรวจสอบการทุจริตจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนในลักษณะของ การสวมตัวทำบัตร ทั้งที่เป็นคนต่างด้าวสวมตัวคนไทยและคนไทยสวมตัวคนไทยด้วยกันเอง แม้ว่า จะได้มีมาตรการป้องกันการทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน โดยคาดโทษทางวินัยกรณี เจ้าหน้าที่เจตนาทุจริต จะต้องถูกลงโทษสถานหนักเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่าง และควรสั่งพักราชการ เจ้าหน้าที่ผู้มีพฤติกรรมกระทำความผิดไว้ก่อน นอกจากนี้การทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน โดยวิธีสวมตัวบุคคลเพื่อขอทำบัตรประจำตัวประชาชนของคนต่างด้าวและคนไทย โดยเฉพาะการขอ มีบัตรใหม่ในการเดินทาง ในบางรายตรวจพบว่ามีกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ร่วมกระทำผิด เช่น ให้การ รับรองบุคคลอันเป็นเท็จ หรือการให้สินจ้างเจ้าบ้านเพื่อให้บุคคลอื่นสวมตัวคนในบ้าน เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้อำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาลและเมืองพัทaya ได้รับมัดระวัง และ เป็นการกำชับเจ้าหน้าที่ทุกรายดับให้มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน จึงขอซักซ้อมแนวทาง ปฏิบัติเพื่อป้องกันการทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ดังต่อไปนี้

1. การบันทึกสอบสวนผู้ขอมีบัตรและผู้ให้การรับรอง กรณีขอมีบัตรใหม่เนื่องจากบัตรหาย หรือบัตรถูกทำลาย พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องสังเกตุรูปร่าง หน้าตา กิริยาท่าทางและสำเนียงคำพูด ของผู้ขอมีบัตร โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการสอบสวนด้วยตนเองและให้ผู้ขอมีบัตรลงชื่อ ต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ เช่นเดียวกับกรณีที่จะต้องสอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเข้าเชื่อกันในการ รับรองผู้ขอมีบัตร และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการสอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเข้าเชื่อกันในการ ตัดสินใจด้วยความรอบคอบ เช่น กรณีของอำเภอและกิ่งอำเภอ ให้หัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตรขึ้นไป รวมถึงผู้รักษาการในตำแหน่งเป็นผู้สั่งการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ทำบัตรในคำขอ บ.บ.1 เป็นต้น ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0310.3/ว 2086 ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2539 และในการบันทึก สอดส่วนผู้ขอมีบัตรให้ใช้แบบบันทึกคำให้การของผู้ขอมีบัตรตามแบบท้ายหนังสือกระทรวงมหาดไทย

ที่ มท 0308/ว 1919 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2535 ส่วนผู้ให้การรับรองให้ใช้แบบบันทึกที่อยู่ด้านหลัง
คำขอ บ.ป.1

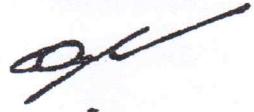
2. ให้กำชับเดือนกันนั้น ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับการให้การรับรองผู้ขอเมืองบ้านของกันนั้น ผู้ใหญ่บ้าน
ว่าหากทุจริตและให้คำรับรองอันเป็นเท็จจะมีความผิดทางอาญา อาจต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปี
ถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามแสนบาท ตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติบัตร
ประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน
(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542

3. การทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน หากมีเจ้าหน้าที่ร่วมรู้เห็นหรือกระทำการ
ร่วมด้วย ไม่ว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นจะมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชนหรือไม่ก็ตาม
ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยโดยตัวนั้น และ
ควรสั่งให้พักราชการไว้ก่อน ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0310.3/ว 3472 ลงวันที่ 5 พฤษภาคม
2540

4. การตรวจสอบข้อเท็จจริงและการดำเนินคดี หากมีเจ้าหน้าที่ร่วมด้วยให้ดำเนินการตามข้อ 3
และพิจารณาดำเนินคดีอย่าง แล้วสั่งจำหน่ายหลักฐานรายการการเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนพร้อม
กับหมายเหตุข้อความลงบนเอกสารเกี่ยวกับบัตรที่สั่งจำหน่าย สำหรับสำนักทะเบียนซึ่งกำหนดให้เป็น
ห้องที่จังหวัด สำหรับการออกบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ให้หมายเหตุยกเลิกหรือจำหน่ายฐานข้อมูล
ทะเบียนบัตร ตรงช่อง “สาเหตุการยกเลิก” ด้วย เช่น “คนต่างด้าวสมด้วย” หรือ “แสดงเอกสารเท็จ”
เป็นต้น และบันทึกตรงช่อง “บันทึกเพิ่มเติม” ด้วย เช่น “จำหน่ายตามหนังสือ (ระบุชื่ออำเภอ)
ที่.....ลงวันที่.....” ไม่เป็นหลักฐานแล้วรายงานผล ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย บกปด ที่ มท 0310.3/
ว 174 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2537

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้อำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล และ
เมืองพัทยา ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา โมกขะเวส)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน
โทร. (02) 2515814
โทรสาร (02) 2815814
โทรศัพท์ 51235-6

ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๒๒๓๐

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๐

เรื่อง การป้องกันการทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วยในการประชุมของคณะกรรมการประสานงานสภาพัฒนาฯ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๑๖ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ณ ห้องสีเขียว ทำเนียบรัฐบาล คณะกรรมการประสานงานฯ ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการทุจริต สมด้วยบุคคลเพื่อขอทำบัตรประจำตัวประชาชน ว่าเป็นเหตุให้ผู้กระทำการทำความผิดมีบัตรใช้แสดงตนเพื่อแสวงหาประโยชน์และสิทธิบัตรต่าง ๆ โดยมิชอบ ตลอดจนกระทำการจารกรรมและก่อเหตุร้ายต่าง ๆ ที่เป็นการเสียหายและเป็นอันตรายต่อประชาชนและประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้ตรวจสอบว่ามีการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับคนต่างด้าวและคนไทยในลักษณะทุจริตสมด้วยทำบัตรเป็นจำนวนมาก โดยบางรายมีเจ้าหน้าที่หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ร่วมกระทำการผิดหรือสนับสนุนการกระทำการทำความผิดในลักษณะต่าง ๆ เช่น ให้การรับรองบุคคลอันเป็นเท็จ ให้สินจ้างเจ้าบ้านเพื่อให้บุคคลอื่นสมด้วยคนในบ้านทำบัตร เพื่อซื้อในทะเบียนบ้านโดยมิชอบแล้วทำบัตร หรือวิธีการอื่น ๆ เมื่อมีการจับกุมและสอบสวนหาด้วยผู้รับผิดชอบกระทำการทำความผิดหรือร่วมกระทำการทำความผิด เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มากจะกล่าวอ้างเพื่อให้พ้นผิดว่าตนได้จัดทำบัตรไปตามหลักฐานที่ปรากฏในทะเบียนบ้าน หรือได้เรียกหลักฐานตามที่ระบุไว้ในทะเบียนบ้านโดยมิชอบแล้ว ทั้ง ๆ ที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าบุคคลผู้ยื่นคำขอมีบัตรบางรายพูดภาษาไทยไม่ค่อยได้หรือพูดไม่ได้เลย หรือ ไม่รู้จักกฎหมายที่น้องที่มีชื่อยู่ในทะเบียนบ้านฉบับเดียวกัน เป็นต้น ทั้งนี้ย่อมเป็นการแสดงว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขาดความสนใจที่จะป้องกันการทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน และยังส่อให้เข้าใจได้ว่าเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชาทุจริตต่อหน้าที่ ออกบัตรให้บุคคลต่างด้าวและผู้ที่ไม่มีสิทธิมีบัตรได้ตามกฎหมาย โดยได้รับผลประโยชน์ตอบแทนด้วย

ฉะนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน และป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องถือโอกาสแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบด้วยวิธีการต่าง ๆ จึงให้จังหวัด กรุงเทพมหานคร อําเภอ กําแพง เขต เทศบาล และเมืองพัทยา ทุกแห่งถือปฏิบัติว่า การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้บุคคลต่างด้าวหรือผู้ที่ไม่มีสิทธิมีบัตรได้ตามกฎหมายโดยเจตนาทุจริตเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้กระทำการทำความผิดทั้งตัวการ ผู้ร่วมกระทำการทำความผิดและผู้สนับสนุนไม่ว่าจะ

เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชนหรือไม่ก็ตาม ต้องถูกลงโทษ สถานหน้าที่เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่าง และให้เป็นหน้าที่ของปลัดจังหวัด ผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิจอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล และหัวหน้าสำนัก ปลัดเมืองพัทยา ได้หมั่นตรวจสอบ ควบคุม กำกับดูแล ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยความรอบคอบ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ตามระเบียบและ หนังสือสั่งการของกรมการปกครองและกระทรวงมหาดไทยโดยเคร่งครัด สร้างความเชื่อใจแก่เจ้าหน้าที่ ให้กระหนกอยู่เสมอว่างานทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน เป็นงานให้บริการประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กับความมั่นคงของประเทศไทย ฉะนั้น ในการปฏิบัติงานจึงต้องอยู่บนหลักการของความรวดเร็วแต่ต้อง กับความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถ้าเป็นกรณีประภูมิชัดว่าผู้ขอเมียบัตรมีหลักฐานถูกต้องและน่าเชื่อถือ จะต้องรับ รับรอง รักษาและถูกต้อง แต่ถ้าเป็นกรณีมีเหตุน่าสงสัยว่าการขอเมียบัตรจะไม่ถูกต้องหรือมีการทุจริต ให้บริการด้วยความรวดเร็ว แต่ถ้าเป็นกรณีมีเหตุน่าสงสัยว่าการขอเมียบัตรจะไม่ถูกต้องหรือมีการทุจริต ให้ใช้ผลการจัดทำบัตรสำหรับผู้ขอรายนี้ไว้ก่อนเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ปรากฏชัดโดยอาจใช้การ บันทึกสอบสวนตัวผู้ขอเมียบัตร การสังเกตุปร่อง หน้าตา กิริยาท่าทาง สำเนียงคำพูด การตรวจสอบหลักฐาน บันทึกสอบสวนตัวผู้ขอเมียบัตร การสังเกตุปร่อง หน้าตา กิริยาท่าทาง สำเนียงคำพูด การตรวจสอบหลักฐาน เหามาสม เพื่อป้องกันมิให้บุคคลต่างด้าวหรือผู้ที่กระทำการทุจริต ได้บัตรประจำตัวประชาชน แต่ทั้งนี้ ต้องแจ้งเหตุผลที่จะต้องทำการตรวจสอบหลักฐานเพิ่มเติมให้ผู้ขอเมียบัตรทราบด้วย และจะต้องรับดำเนินการ ตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน
โทร. (๐๒) ๒๘๑๕๔๑๔

ที่ นท 0309.2/ว 3720

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

8 พฤษภาคม 2547

เรื่อง การทุจริตทางการทະเปียนรายภูรและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วยกระทรวงมหาดไทย ได้รับรายงานจากกรรมการปักครองว่า ตรวจพบบุคคลสัญชาติไทย และบุคคลต่างด้าว แอบอ้างชื่อบุคคลอื่นขอเมืองบัตรประจำตัวประชาชน โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นตัวการหรือสนับสนุนให้ความช่วยเหลือหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดอยู่เสมอ และมีแนวโน้มว่าจะมีปริมาณสูงขึ้นตามลำดับ

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า การทุจริตดัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่บุคคลต่างด้าวหรือผู้มีสัญชาติไทยในลักษณะสวมตัวในชื่อและสกุลของบุคคลอื่นที่มีสัญชาติไทย มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติและสิทธิของชนชาวไทยคนอื่น ๆ รวมทั้งสร้างความเสียหายให้แก่ทางราชการและภาพพจน์ของกระทรวงมหาดไทยอย่างร้ายแรง และสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่เจ้าหน้าที่ในฝ่ายทะเบียนและบัตรของสำนักทะเบียนอำเภอ/กิ่งอำเภอ หรือในสำนักทะเบียนห้องถินต่าง ๆ สามารถร่วมมือกับบุคคลภายนอกกระทำการทุจริตดัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่บุคคลต่างด้าวหรือผู้มีสัญชาติไทยที่เจตนาทุจริต ในลักษณะเป็นขบวนการขึ้นอย่างต่อเนื่องยาวนานและเป็นจำนวนหลายราย ในแต่ละสำนักทะเบียนนั้น เป็นเพราะผู้บังคับบัญชานับตั้งแต่ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตรของอำเภอ/กิ่งอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ นายอำเภอ และนายทะเบียนห้องถิน แล้วแต่กรณี ขาดความเอาใจใส่สอดส่องกำกับดูแลการปฏิบัติงานและติดตามพฤติกรรมของผู้ได้บังคับบัญชาโดยใกล้ชิด ทำให้เกิดช่องว่างจนเป็นเหตุให้เกิดการทุจริตขึ้นได้

ดังนั้น เพื่อให้การป้องกันการทุจริตตั้งกล่าวได้ผลยิ่งขึ้น จึงให้ทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานคร แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอ/กิ่งอำเภอ และสำนักทะเบียนห้องถินในเขตพื้นที่ ควบคุมสอดส่อง ดูแลและกำกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานบัตรประจำตัวประชาชนให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งคัด และกำชับเจ้าหน้าที่ทุกรายดับปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ระมัดระวังและละเอียดรอบคอบ หากพบว่ามีข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานบัตรประจำตัวประชาชนเป็นตัวการหรือมีส่วนร่วมกับบุคคลภายนอกทำการทุจริตดัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่บุคคลต่างด้าวหรือผู้มีสัญชาติไทย ในลักษณะสวมตัวในชื่อและสกุลของบุคคลอื่นอย่าง

เป็นขบวนการต่อเนื่องยาวนานและมีจำนวนหลายราย ก็ให้สอบสวนพิจารณาดำเนินการทางวินัย และลงโทษผู้กระทำผิดนั้นในสถานหนักคือไล่ออกจากราชการ รวมทั้งให้พิจารณาโทษทางวินัยแก่ ผู้บังคับบัญชาเห็นอื้อข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้กระทำผิดนั้นขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง ตามควรแก่กรณีฐานบทพร่อง ต่อหน้าที่ไม่ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำการผิดวินัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยฤทธิ์ ดิษฐอภานาจ)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรรมการปักครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน
โทร. 0 - 2791 - 7616

ที่ นท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๕๗๕

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๗๓

เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นท ๐๓๐๙.๑/ ว ๕๓ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๗๓

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน โดยให้สำนักทะเบียนทุกแห่งถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนที่เกิดจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้เป็นไปด้วยความลับเรียบโดยรอบมากที่สุด ทั้งในการรับแจ้ง การรับคำร้องหรือคำขอเกี่ยวกับงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน การแจ้งการเกิดเหตุการณ์ การเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียน การรับแจ้งการย้ายที่อยู่ปลายทาง การที่ผู้แจ้ง ผู้ยื่นคำร้องหรือคำขอแสดงสำเนาเอกสารราชการ การรับรองบุคคล อำนาจการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การเร่งรัดดำเนินการกรณีตรวจพบการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนอย่างเด็ดขาด รวดเร็ว การแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ถูกแบบอ้างส่วนตัวทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน และให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อดทน ด้วยจิตมุ่งบริการ โดยยึดประชาชน เป็นศูนย์กลางแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันยังคงมีการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนดังที่ปรากฏข่าวทางสื่อมวลชนอยู่เสมอ ทั้งที่ได้กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนห้องคืนถือปฏิบัติตามระเบียนและหนังสือสั่งการโดยเคร่งครัดแล้วก็ตาม ปัญหาประการหนึ่ง อาจเกิดจากหนังสือสั่งการให้ถือปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนในเรื่องเดียวกันนี้หลายฉบับ ฉบับใหม่ไม่อ้างถึงหรือยกเลิกฉบับเก่า ทำให้ไม่สะดวกในการอ้างอิงหรือถือปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทางการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงขอให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนห้องคืนทุกแห่งถือปฏิบัติ ดังนี้

ก. การป้องกันการทุจริตทางการทะเบียนและบัตร

๑. การรับแจ้ง รับคำร้องหรือคำขอเกี่ยวกับงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนทุกราย ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกรอบดับ taraf ยืนยันบุคคลผู้แจ้งหรือร้องขอดังกล่าว และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่แจ้ง หรือร้องขอจากฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนก่อนทุกครั้ง เพื่อเป็นการยืนยันว่าเป็นคนเดียวกันกับผู้แจ้งหรือร้องขอ แล้วให้บันทึกผลการตรวจสอบดังกล่าวไว้ในเอกสารการรับแจ้ง คำร้องหรือคำขอแล้วแต่กรณี เพื่อเป็นหลักฐานด้วย

๒. กรณีผู้แจ้ง หรือผู้ร้องขอแสดงสำเนาเอกสารราชการ ให้ตรวจสอบกับเอกสารตัวจริงด้วยว่า ถูกต้องตรงกันและเป็นเอกสารราชการจริงหรือไม่ หากมีเหตุสูงสีให้มีหนังสือไปยังหน่วยงานที่ออกเอกสาร ดังกล่าวเพื่อตรวจสอบรับรองความถูกต้อง

๓. การเป็นพยานรับรองบุคคล ให้เข้มงวดพิจารณาจากบุคคลที่มีความรู้จักคุ้นเคยรู้ประวัติ ความเป็นมาของบุคคลที่จะให้การรับรองเป็นอย่างดี รวมทั้งให้แจ้งต่อผู้ที่จะให้การรับรองบุคคลด้วยว่า การให้

ผู้กระทำการตามหน้าที่จัดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหานครหรือเอกสารราชการต้องรวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ โดยเฉพาะการรับรองบุคคลอันเป็นเท็จกรณีการขอเมืองประจ้าตัวประชาชน ผู้ให้การรับรองบุคคลอันเป็นเท็จอาจต้องได้รับโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามแสนบาท ตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน

๔. การแจ้งการเกิดของเด็กที่เกิดในท้องที่สำนักทะเบียนอื่น การแจ้งเกิดเกินกำหนด การเพิ่มชื่อ และรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราชภูมิ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในส่วนที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ ประกอบหนังสือสำนักทะเบียนกลางที่ มหาดไทย ๐๓๑๐.๑/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๕ ที่กำหนดให้จัดทำสมุดคุณการรับแจ้งการเกิดและการเพิ่มชื่อ รวมทั้งการจัดทำประกาศสำนักทะเบียนเพื่อประกาศชื่อบุคคลที่ได้รับการอนุมัติหรืออนุญาตให้แจ้งเกิด เกินกำหนดหรือเพิ่มชื่อทุกรายละเอียดในทะเบียนบ้านแล้ว เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และตรวจสอบอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลบุคคลที่ตรวจสอบจากฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน ตามข้อ ๑ ไปใช้ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง และตรวจยืนยันบุคคลร่วมกับคำให้การของพยานบุคคลที่รับรองและ / หรือหลักฐานเอกสารของราชการและหลักฐานเอกสารอื่น ๆ ซึ่งผู้ยื่นคำขออ้างถึง หากเป็นกรณีมีเหตุส่งสัญญาณหรือเอกสารขาดความชัดเจน ให้สอบถามไปยังหน่วยงานที่ออกเอกสารนั้น เพื่อตรวจสอบรับรองความถูกต้อง รวมทั้งให้ทำการสืบสวนสอบสวนพยานบุคคลอื่นในพื้นที่เพื่อประกอบการวินิจฉัยและดำเนินการให้กับผู้ยื่นคำขอต่อไป

๕. อำนาจการพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาต ให้ถือปฏิบัติตามที่ระบุใน กฎหมายบัญญัติไว้โดยเคร่งครัด เช่น การรับแจ้งการเกิดเกินกำหนดกรณีเด็กที่ขอแจ้งการเกิดมีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไป การเพิ่มชื่อ ในทะเบียนบ้านกรณีตกสำรวจ การเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านโดยไม่มีเอกสารมาแสดง กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญเสียงต่อการทุจริต จำเป็นต้องใช้ความละเอียดรอบคอบอย่างมาก จึงให้นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี พิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติตัวตนเอง จะมอบหมายให้ผู้อื่นพิจารณาอนุมัติแทนไม่ได้ สำหรับการพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาตในกรณีปฏิบัติราชการแทนหรือรักษาราชการแทนให้ระบุชื่อและตำแหน่งผู้ที่ปฏิบัติราชการแทน หรือรักษาราชการแทนนั้นให้ชัดเจน

๖. ให้ตรวจสอบ ปรับปรุงคำสั่งมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนหรือรักษาราชการแทน คำสั่งมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งคำสั่งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการเก็บรักษาและควบคุมแบบพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียน และบัตรประจำตัวประชาชนให้ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

๗. การควบคุมรักษารหัสผ่าน กรณีที่นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนพ้นจากหน้าที่รับผิดชอบ ให้นายทะเบียนแจ้งคุณยศบริหารการทะเบียนภาคทางโทรศัพท์หรือโทรสารเพื่อยกเลิกรหัสผ่านทันที แล้วแจ้งยืนยันเป็นหนังสือภายในเจ็ดวัน รวมทั้งให้นายทะเบียนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนเก็บรักษารหัสผ่านของตนไว้เป็นความลับ หากมีการปฏิบัติโดยมิชอบหรือมีความเสียหายใด ๆ เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการใช้รหัสผ่าน เจ้าของรหัสผ่านนั้นต้องรับผิดชอบในทุกกรณี

๘. การรายงานผลปฏิบัติงานประจำวัน ให้เจ้าหน้าที่พิมพ์รายงานผลการปฏิบัติงานประจำวันของวันที่ผ่านมาเสนอ นายทะเบียน อำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น หรือผู้ได้รับมอบหมายตรวจสอบรายละเอียดและความถูกต้องก่อนทุกครั้ง เมื่อตรวจสอบและเห็นว่าถูกต้อง ให้ผู้ตรวจสอบลงชื่อพร้อมทั้งวันเดือนปีรับรองการตรวจสอบรายงานดังกล่าว และให้นายทะเบียน อำเภอ และนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำรายงานเสนอ นายอำเภอ ตรวจสอบในแต่ละวันทำการทุกวัน และหากนายอำเภอได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่ามีรายการใดที่จัดทำไว้ไม่ถูกต้องให้สั่งการแก้ไขทันที โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราชภูมิด้วยระบบคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๗

๙. การรับแจ้งการย้ายที่อยู่ปลายทาง ให้อีอปภบดิตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราชภูมิ พ.ศ.๒๕๓๕ ข้อ ๓๐ และระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราชภูมิด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๙๐ ประกอบหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มหา ๐๓๐๙.๑/ว ๒๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๙๐ โดยเครื่องครัด ห้องสำนักทะเบียนต้นทางและสำนักทะเบียนปลายทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักทะเบียนต้นทางเมื่อได้รับทราบการจ้างหน่ายการของผู้ย้ายที่อยู่ออกจากทะเบียนบ้านด้วยระบบคอมพิวเตอร์แล้ว จะต้องพิมพ์หนังสือแจ้งเจ้าบ้านและจัดส่งหนังสือดังกล่าวไปยังเจ้าบ้านโดยเร็ว เพื่อให้เจ้าบ้านนำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านมาดำเนินการจ้างหน่ายเชื่อผู้ย้ายให้ตรงกับข้อเท็จจริงต่อไป หากพบว่าเป็นกรณีทุจริตไม่มีการย้ายที่อยู่ตามที่นายทะเบียนได้รับแจ้ง ให้นายทะเบียนบันทึกปากคำเจ้าบ้านไว้เป็นหลักฐานและสั่งยกเลิกการย้ายของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งรวบรวมหลักฐานแจ้งสำนักทะเบียนปลายทางโดยไม่ชักช้าเพื่อให้นายทะเบียนยกเลิกการแจ้งย้ายที่อยู่ปลายทาง และดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ปกปด ที่ มหา ๐๓๐๙.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๙๕

๑๐. การแจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบเพื่อหวังผลในการเลือกตั้ง ให้ตรวจสอบและสั่งเกตการแจ้งย้ายที่อยู่ทั้งการย้ายออกและย้ายเข้าในพื้นที่สำนักทะเบียนว่าเป็นไปโดยปกติหรือไม่ กรณีพบเหตุผิดปกติ เช่น การแจ้งย้ายที่อยู่เข้าในบ้านหลังใดเป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นครัวเดียวกันหรือหลายครัวในระยะเวลาใกล้กันหรือแจ้งการย้ายที่อยู่เข้ามาอยู่เข้ามาอยู่ในบ้านที่มีขนาดไม่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือผู้ย้ายไม่ได้เข้ามาอาศัยอยู่จริงเป็นประจำ ให้นายทะเบียนตรวจสอบและสอบถามเป็นที่แน่ชัดว่าการแจ้งย้ายที่อยู่ดังกล่าวเป็นไปโดยอ螳螂มิชอบด้วยระเบียบกฎหมาย ก็ให้จ้างนาย ยกเลิก เพิกถอนเอกสารหลักฐานการแจ้งย้ายที่อยู่นั้นตามนัยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราชภูมิ พ.ศ.๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ และหากพบว่ามีเจตนาฝ่าฝืนกฎหมาย ก็ให้ดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วย หรือกรณีทราบเหตุว่าจะมีการแจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบ เพื่อหวังผลในการเลือกตั้ง ก็ให้พยาจาระรับข้อบังคับมิให้เกิดเหตุการณ์แจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบ โดยให้อีอปภบดิตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มหา ๐๓๐๙.๑/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๙๖ และหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มหา ๐๓๐๙.๑/ว ๓๒ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๙๗ หันนี้ ให้หมายรวมถึงการแจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบเพื่อหวังผลในการเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้านด้วย

ข. การแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ถูกแอบอ้างใช้ชื่อและรายการบุคคลทุจริตสามตัวทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

๑. กรณีทุจริตสามตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน เมื่อสำนักทะเบียนได้รับแจ้งเหตุทุจริตให้ตรวจสอบและสอบถามเป็นที่แน่ชัดว่า เจ้าของชื่อและการบุคคลที่แท้จริงถูกแอบอ้างสามตัวและไม่มีส่วนร่วมในการทุจริตแล้ว ก็ให้จ้างนาย ยกเลิก เพิกถอนรายการบัตรประจำตัวประชาชนที่มีการทุจริตหันในเอกสารหลักฐาน และข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน และหากกรณีดังกล่าวมีการทุจริตแจ้งการย้ายที่อยู่ด้วย ก็จะต้องจ้างนาย ยกเลิก เพิกถอนเอกสารหลักฐานทะเบียนราชภูมิที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนราชภูมิให้มีสถานภาพเช่นเดิมก่อนที่จะมีการทุจริต หันนี้ เพื่อให้เจ้าของชื่อและรายการบุคคลสามารถขอเมืองบัตรประจำตัวประชาชนได้อย่างถูกต้องตามข้อเท็จจริงต่อไป

กรณีการทุจริตเกี่ยวข้องหลักฐานสำนักทะเบียน ให้สำนักทะเบียนที่พบเหตุทุจริตแจ้งไปยังสำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องพร้อมเอกสารหลักฐานเพื่อดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวด้วย จากนั้นสำนักทะเบียนที่เกิดเหตุทุจริตหันสำนักทะเบียนต้นเหตุทุจริต และสำนักทะเบียนที่มีการทุจริตต่อเนื่องทุกแห่งจะต้องดำเนินการตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ปกปด ที่ มหา ๐๓๐๙.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๙๕ หันทางตะวันตกและทางดีลากา โดยให้สำนักทะเบียนที่เกิดเหตุทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ทางวินัยและทางดีลากา โดยให้สำนักทะเบียนที่เกิดเหตุทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

๒. กรณีที่จุริตสมวตตัวแจ้งย้ายที่อยู่ปลายทาง เมื่อตรวจสอบและสอบถามจนปรากฏเป็นที่น่าเชื่อ เจ้าของชื่อและการบุคคลที่แท้จริงมิได้แจ้งการย้ายที่อยู่ ไม่มีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกับการทุจริตดังน้ำ ย้ายที่อยู่ดังกล่าว ให้สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

สำนักทะเบียนต้นทาง ดำเนินการปรับปรุง ชื่อและการบุคคลของผู้ถูกแจ้งย้าย ให้คงสถานภาพ เช่นเดิม ก่อนที่จะมีการทุจริต หลังจากสำนักทะเบียนกลาง ปรับปรุงชื่อ และรายการบุคคลดังกล่าวในฐานข้อมูลทะเบียนกลางแล้ว

สำนักทะเบียนปลายทาง ดำเนินการจำหน่ายรายการบุคคลตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วย การจัดทำทะเบียนราชภัฏ พ.ศ.๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และจำหน่ายยกเลิก เพิกถอนเอกสารหลักฐานการย้ายที่อยู่ ข้อมูลการย้ายที่อยู่ในฐานข้อมูลทะเบียนราชภัฏ

กรณีที่มีการแจ้งย้ายที่อยู่ต่อเนื่องออกจากสำนักทะเบียนปลายทางต่อไปยังสำนักทะเบียนอื่นฯ ให้ สำนักทะเบียนที่ประภูมิชื่อและการบุคคลของผู้ถูกสมวตตัว ดำเนินการเช่นเดียวกับสำนักทะเบียนปลายทาง

สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้อง แจ้งผลการดำเนินการให้สำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร เพื่อแจ้งให้สำนักทะเบียนกลางทราบโดยเร็ว

สำนักทะเบียนกลาง ดำเนินการปรับปรุงชื่อและการบุคคลดังกล่าวในฐานข้อมูลทะเบียนกลาง และแจ้งให้สำนักทะเบียนต้นทางปรับปรุงฐานข้อมูลให้ถูกต้องลงกัน

๓. การแก้ไขปัญหาความเดือนร้อนให้แก่ประชาชนซึ่งถูกแอบอ้างสมวตว่าที่จุริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ให้สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่นอีกเป็นภารกิจเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการ แก้ไขปัญหาทางทะเบียนให้แก่ผู้ถูกสมวตัวเป็นอันดับแรก เพื่อเป็นการเยียวยาให้แก่ผู้ถูกสมวตัว รวมทั้งให้ชี้แจงผู้ถูกแอบอ้างสมวตัวได้รับทราบขั้นตอนการแก้ไขปัญหา กระบวนการจนเป็นที่เข้าใจและพอใจที่ทางราชการไม่ได้นิ่งนอนใจในการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ เพื่อป้องกันปัญหาการร้องเรียนต่อสื่อมวลชนที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้ภาพพจน์ของราชการเสียหายได้ จึงขอให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของสำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุดหนะและจิตมุ่งบริการ โดยให้ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้สำนักทะเบียนอำเภอ สำนักทะเบียนท้องถิ่นในความรับผิดชอบอีก ปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวุฒิ วงศ์นิติกร)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

มาตรการในการป้องกันการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน

กับ 4 ด้าน มาตรการ

1. การป้องกันการปลอมลายมือชื่อ
2. การขอความเห็นชอบหน้ากลุ่มงาน/ฝ่าย
3. การรายงานผู้บังคับบัญชา
4. การเฝ่าระวัง

(1) การป้องกันการปลอมลายมือชื่อ

การขอเมียบัตรครั้งแรกทุกรายนี้ ระบบโปรแกรมจัดทำบัตรกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้อง **สแกนลายมือชื่อ** ในการอนุญาตด้วยทุกครั้ง นอกจากการลงลายมือชื่ออนุญาต

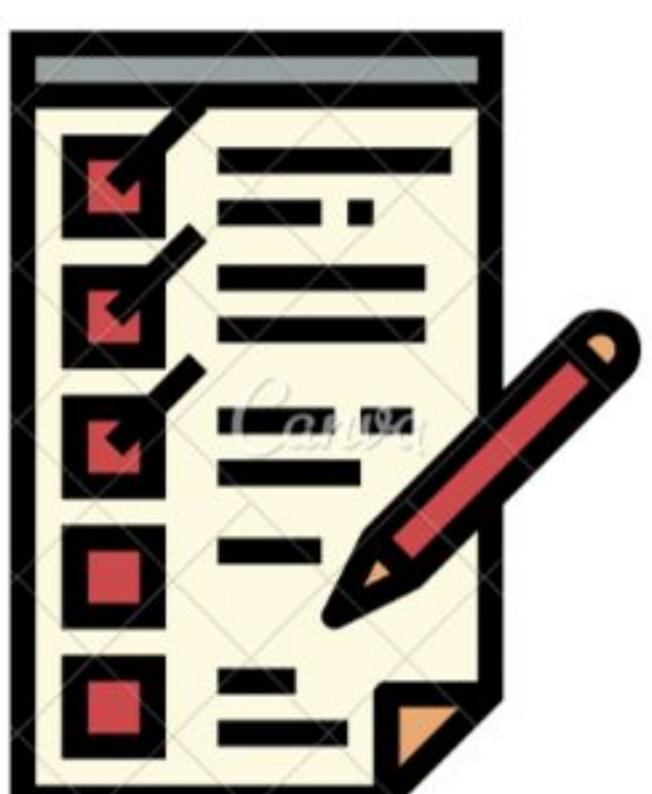
(2) การขอความเห็นชอบหน้ากลุ่มหรือหน้าฝ่าย

ในการขอเมียบัตรครั้งแรก ขอเมียบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร กรณีที่สำคัญ 13 กรณี กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ **ควรขอความเห็นชอบหน้ากลุ่มหรือหน้าฝ่าย** ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประจำ ในห้องทะเบียนนั้น ๆ

(3) การรายงานผู้บังคับบัญชา

เมื่อได้จัดทำบัตร กรณีที่สำคัญ และ ให้รายงานให้ **นายอว่ากฤต ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา** ทราบด้วย เพื่อตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่อีกชั้นหนึ่ง

(4) การเฝ่าระวัง

เมื่อดำเนินการจัดทำบัตร กรณีที่สำคัญ 13 กรณีแล้ว **โปรแกรมจัดทำบัตร จะรายงานนายผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา** เพื่อให้ส่วนป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ตรวจสอบ และเป็นข้อมูลให้พนักงานเจ้าหน้าที่ **รายงานประจำวัน** ให้ **นายอว่ากฤต ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา** ทราบ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ป้องกันการปลอมลายมือชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการขอเมียบัตรครั้งแรกได้ ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ มีการถ่วงดุลในการพิจารณาอนุญาตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ลดการทุจริตการทำบัตรประจำตัวประชาชน

กระบวนการปฏิบัติงาน

มาตรการในการป้องกันการทุจริตสุ่มตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน

ประชาชนยื่นขอเมือง 13 กรณีสำคัญ

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ นก 0309.2/ว9879 ลง. 29 ธ.ค. 2565

1

เจ้าหน้าที่

2

กรณีขอเมืองครั้งแรก เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานในฐานข้อมูลสำนักทะเบียนกลางหรือที่ผู้ขอเมืองนำมาแสดงตามความสมัครใจ และเสนอพนักงานเจ้าหน้าที่
กรณีขอเมืองใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานที่ผู้ขอเมืองนำมาแสดงตามความสมัครใจ และตรวจรายการจัดทำบัตร ภาพใบหน้าผู้ขอเมือง ทางระบบคอมพิวเตอร์ หากมีความถูกต้องตรงกัน นำผู้ขอเมืองไป สแกนลายนิ้วมือ และถ่ายภาพการจัดทำบัตร หากพบความผิดปกติในขั้นตอนใดต้องแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ กรณี พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นควรอนุญาต แต่เจ้าหน้าที่ไม่เห็นด้วย ให้เขียนความเห็นแนบไว้เป็นหลักฐานในใบคำขอ บ.ป.ล

พนักงานเจ้าหน้าที่

กรณีขอเมืองครั้งแรก ขอเมืองใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร พิจารณาหลักฐานที่เจ้าหน้าที่เสนอ บันทึกเสนอขอความเห็น หัวหน้ากลุ่ม/หัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตร ในใบ บ.ป.ล เพื่อร่วมพิจารณา

3

หัวหน้ากลุ่ม/หัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตร

4

ให้ความเห็น กรณีเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับพนักงานเจ้าหน้าที่ แจ้งความเห็นในใบ บ.ป.ล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ

พนักงานเจ้าหน้าที่

กรณีหัวหน้ากลุ่ม/ฝ่าย เห็นแน่ชัด กับพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ถือความเห็นผู้อนุญาต และให้ผู้มีความเห็นอนุญาตเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

กรณีอนุญาตให้จัดทำบัตร การขอเมืองครั้งแรกทุกกรณี ระบบโปรแกรมจัดทำบัตรกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องสแกนลายนิ้วมือในการอนุญาตด้วยทุกครั้ง และรายงาน การจัดทำบัตรกรณีสำคัญ 13 กรณี ให้ นายอธิบดี ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนักปลัด เมืองพัทยา ทราบ

5

6

นายอธิบดี ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา รับรายงานจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อพิจารณาผลการการดำเนินการ กรณีเห็นว่า มีการปฏิบัติไม่ถูกต้อง หรือพยายามหลักฐานขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่ครบถ้วน ให้รับดำเนินการตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยทันที

ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง